

ด่วนที่สุด

ที่ ปน ๐๐๒๓.๓/ว ๑๕๖๑๗

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี

ถนนเดชา ปน ๙๕๐๐๐

๑๐ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี
และนายกเทศมนตรีเมืองตะลุบัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ สม ๐๐๐๓/๑๗๗

ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีโรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองปทุมธานีปล่อยน้ำเสีย และกรณีเทศบาลเมือง
ปทุมธานีขยายถนนรुक้าคลองสาธารณะ จึงมีข้อเสนอแนะให้ สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมปศุสัตว์ กรมควบคุมมลพิษ กรมเจ้าท่า กรมอุตสาหกรรม กรมอนามัย
และจังหวัดต่างๆ เพื่อพิจารณาดำเนินการ

เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน จังหวัดปัตตานีจึงขอแจ้งองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ และถือปฏิบัติ กรณีการดำเนินงานเกี่ยวกับโรงฆ่าสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์
ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดไว้ และกรณีการอนุญาตหรือดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมใด
ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวข้อง
ประชาชนหรือชุมชนท้องถิ่น ควรจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงโดย องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเข้าไปจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตลอดจนประสาน
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนเข้าไปดูแลแก้ไขปัญหา ก่อนดำเนินการโครงการในพื้นที่ รายละเอียดปรากฏตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.pattanilocal.go.th หัวข้อ “หนังสือราชการ”

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป สำหรับอำเภอขอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหาร
ส่วนตำบลในพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.

(สมโภชน์ สุวรรณรัตน์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๗๓๓๔ ๙๕๑๙ ต่อ ๑๑๒

โทรสาร ๐ ๗๓๓๓ ๖๕๘๑

ที่ สม ๐๐๐๓/ ๑๓๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
เลขรับ.....	๐๙๙๐
วันที่	26 มี.ค. 2558

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖-๗ ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๒ มกราคม ๒๕๕๘

สำนักงานคณะกรรมการ	
เลขที่	51
วันที่	26 มี.ค. 2558

เรื่อง ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการพิจารณา ที่ ๖/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘ จำนวน ๑๙ หน้า

ด้วยมีผู้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน กรณีกล่าวอ้างว่าโรงพยาบาลเมืองปทุมธานีปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองสาธารณะ ทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณดังกล่าวได้รับความเดือดร้อนและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังมีการก่อสร้างขยายถนนรुक้า คลองสาธารณะ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอเรียนว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ดำเนินการตรวจสอบกรณีข้างต้นเสร็จสิ้นแล้ว โดยมีมติให้กำหนดข้อเสนอแนะเชิงนโยบายมายังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อพิจารณาดำเนินการ ตามนัยพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ รายละเอียดปรากฏตามรายงานผลการพิจารณา ที่ ๖/๒๕๕๘ ที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ ผลเป็นประการใดขอความกรุณาแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญเกื้อ สมนึก)

ที่ปรึกษาสำนักงาน ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สม.สช.	
เลขที่	738
วันที่	27 มี.ค. 2558
สสส.	
เลขรับ	201
วันที่	๒๗ มี.ค. ๒๕๕๘
เวลา	

สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กลุ่มงานประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๔๘๐ (ศิริลดา)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๔๕๗๘

กสม. ๗

รายงานผลการพิจารณาคำร้อง
ที่ขอให้เสนอแนะนโยบายหรือ
ข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๑๓ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

รายงานผลการพิจารณาที่/๒๕๕๘

เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่าโรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองปทุมธานีปล่อยน้ำเสีย และกรณีเทศบาลเมืองปทุมธานีขยายถนนรुक้าคลองสาธารณะ

ผู้ร้อง ปกปิดชื่อ

ผู้ถูกร้อง เทศบาลเมืองปทุมธานี

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นหนังสือลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ตามคำร้องที่ ๔๔๐/๒๕๕๗ (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ลงรับคำร้องเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗) ว่า โรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี ได้ปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองสาธารณะประโยชน์ (คลองใหญ่บ้านฉาง ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี) ที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแลของสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี ทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังได้มีการขยายถนนรูก้าคลองสาธารณะประโยชน์ดังกล่าวโดยไม่ได้ขออนุญาตจากสำนักงานเจ้าท่าฯ ผู้ร้องจึงร้องเรียนเพื่อขอให้ตรวจสอบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) ผู้ร้องได้เช่าที่ดินซึ่งอยู่ติดกับคลองใหญ่บ้านฉาง ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี กล่าวอ้างว่าได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาน้ำเสีย และเมื่อปี ๒๕๕๔ เจ้าของที่ดินได้เคยร้องเรียนกรณีการขยายถนนรูก้าที่ดินและคลองสาธารณะประโยชน์รวมทั้งปัญหาน้ำเสีย ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ผู้อำนวยการเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี และผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหามา

๒) พนักงานอัยการจังหวัดปทุมธานีได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องเทศบาลเมืองปทุมธานีกับพวก กรณีการสร้างถนนรูก้าคลองสาธารณะประโยชน์ ตามคดีหมายเลขดำที่ อ.๒๙๕๘/๒๕๕๖ ซึ่งปัจจุบันจำเลยได้ขอเลื่อนการฟังคำพิพากษาออกไปก่อน เนื่องจากจำเลยกำลังดำเนินการขออนุญาตย้อนหลังไปยังกรมเจ้าท่า ซึ่งโจทก์ไม่คัดค้าน ศาลจึงให้เลื่อนไปนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ตามรายงานกระบวนการพิจารณาลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗

๒. การพิจารณาคำร้องเรียนและการตรวจสอบ

คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกลั่นกรองรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเรียนอาจมีประเด็นการละเมิดสิทธิชุมชน จึงได้ดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยปรากฏข้อเท็จจริงดังนี้

๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ สม ๐๐๐๓/๑๙๕๑ และ ที่ สม ๐๐๐๓/๑๙๕๒ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๗ ไปยังจังหวัดปทุมธานีและสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี ตามลำดับ เพื่อขอความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง

๒.๒ สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขานนทบุรี ได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๓๐๘.๕/๑๘๒ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗ แจ้งข้อเท็จจริง ดังนี้

กรณีการปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองสาธารณะประโยชน์ (คลองใหญ่บ้านฉาง) ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จากโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี นั้น นางวิลาวรรณ ศิริงามเพ็ญ ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๒ (อยุธยา) และ นาวาโท รัชตะ ผกาพุง ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ได้ร่วมตรวจสอบพื้นที่กับเทศบาลเมืองปทุมธานี ประกอบด้วย นางศิริณี วิจิตรเกษม ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม นายวินัย วันดี หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป และนายศักดิ์สิทธิ์ เปี่ยมเมธางค์ สัตวแพทย์ ๒ จากการตรวจสอบพื้นที่ในเบื้องต้นและจากรายงานสรุปของเทศบาลเมืองปทุมธานี มีรายละเอียด ดังนี้

(๑) การบำบัดน้ำเสียของโรงฆ่าสัตว์ (สุกร) ก่อนจะปล่อยน้ำเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลเมืองปทุมธานี โดยน้ำเสียทั้งหมดของโรงฆ่าสัตว์จะไหลมารวมกันที่บ่อพักน้ำเสีย จะมีคนงานคอยตักเศษของเสียใส่ถังไว้ ส่วนน้ำเสียจะถูกปล่อยไปบ่อพักที่ ๒ มีตะแกรงตาถี่กรองกากของเสีย หลังจากนั้นจะไหลไปรวมที่บ่อพักสุดท้ายก่อนส่งไปยังบ่อบำบัดน้ำเสียรวมของเทศบาลเมืองปทุมธานี

(๒) น้ำที่จากปลายท่อของระบบบำบัดน้ำเสียจะไหลลงบริเวณคลองสาธารณะประโยชน์ (คลองใหญ่บ้านฉาง) ลักษณะเหมือง ไส มีกลิ่นโคลนเล็กน้อย

(๓) การตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งของโรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองปทุมธานี โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ (ตรวจสอบเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

(๔) การปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองสาธารณะประโยชน์ (คลองใหญ่บ้านฉาง) ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จากโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี เทศบาลเมืองปทุมธานีไม่เคยได้รับการร้องเรียนว่าได้รับผลกระทบจากการดำเนินการดังกล่าว

กรณีการขยายถนนรुक้าคลองสาธารณะประโยชน์ ของเทศบาลเมืองปทุมธานี โดยไม่ได้ขออนุญาตจากสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี นั้น อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดปทุมธานี เมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี จะได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

๒.๓ คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกลั่นกรองรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วมีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

๒.๔ วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วย นายอัญญะรัฐ เอ่งฉ้วน ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน นายวัชรพงษ์ วังเลา นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ และนางสาวศิริลดา ผิวหอม นิติกร ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง ณ สำนักงานเทศบาลเมืองปทุมธานี และโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

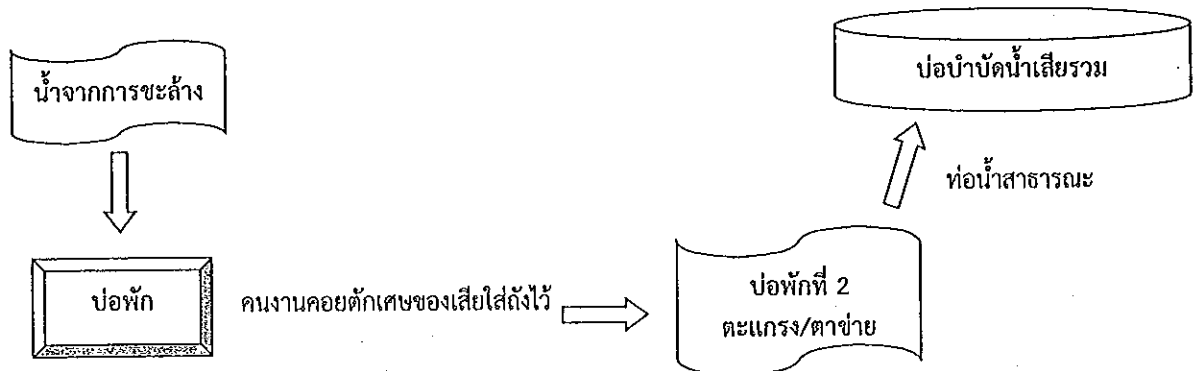
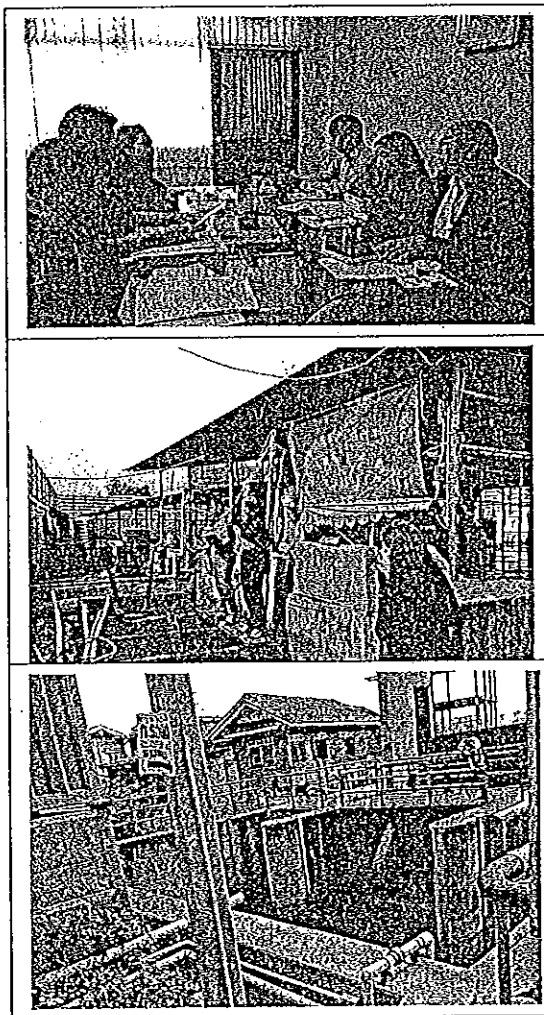
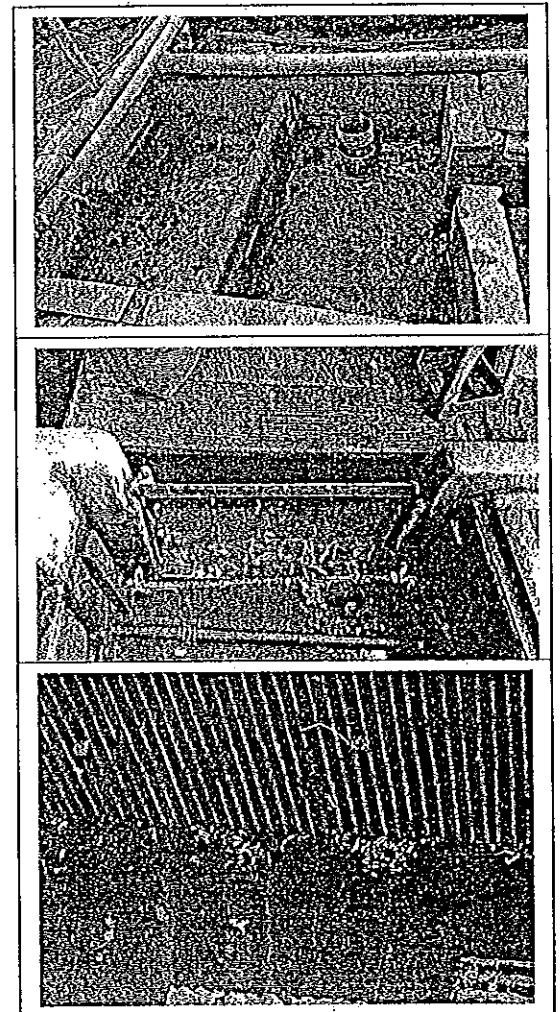
เวลา ๐๙.๓๐ น. ได้เข้าพบนางศิริลดา วิจิตรเกษม ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ณ เทศบาลเมืองปทุมธานี โดยนางศิริลดาฯ พร้อมด้วยนายศักดิ์สิทธิ์ เปี่ยมเมธาค์ สัตวแพทย์ และนางสาวประทุม ตีนาน ผู้ช่วยสัตวแพทย์ ได้อธิบายถึงขั้นตอนการจัดการน้ำทิ้งของโรงฆ่าสัตว์ กล่าวคือ น้ำทิ้งของโรงฆ่าสัตว์ (สุกร) ส่วนใหญ่จะเป็นน้ำจากการชะล้าง โดยน้ำทั้งหมดจะไหลไปรวมกันที่บ่อพักน้ำเสีย จากนั้น จะมีคนงานคอยตักเศษของเสียที่ปนมากับน้ำใส่ถังไว้ และน้ำเสียจะถูกปล่อยไปที่บ่อพักที่ ๒ โดยจะมีตะแกรงหรือตาข่ายตาถี่กรองกากของเสียอีกชั้นหนึ่ง และเมื่อกรองแล้วน้ำเสียจะถูกรวบรวมไปที่บ่อพักสุดท้ายเพื่อเตรียมส่งไปยังบ่อบำบัดน้ำเสียรวมของเทศบาลเมืองปทุมธานี และจะมีการตรวจวัดคุณภาพน้ำทุก ๔ เดือน โดยผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ นอกจากนี้ ยังได้รับแจ้งว่า ขณะนี้เทศบาลเมืองปทุมธานีได้มีการก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์แห่งใหม่แล้ว

ต่อมา เวลาประมาณ ๑๐.๐๐ น. คณะเจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่โรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี จากการสังเกตพบว่า ระบบการบำบัดน้ำเสียและการกรองเศษชิ้นเนื้อ นั้น ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง เช่น ตะแกรงในการกรองเศษชิ้นเนื้อไม่สามารถกรองเศษชิ้นเนื้อได้ทั้งหมด เนื่องจากยังพบเศษชิ้นเนื้ออยู่ที่ปลายทางของท่อน้ำก่อนปล่อยลงแม่น้ำเจ้าพระยา นอกจากนี้ โรงฆ่าสัตว์ยังไม่มีบ่อบำบัดน้ำเสียเบื้องต้นภายในโรงฆ่าสัตว์ มีเพียงบ่อพักน้ำเสียก่อนที่จะส่งไปยังบ่อบำบัดน้ำเสียรวมของเทศบาล ซึ่งมีระยะทางห่างจากโรงฆ่าสัตว์พอสมควร จึงอาจทำให้น้ำเสียที่ออกจากโรงฆ่าสัตว์ซึมออกสู่ท่อน้ำสาธารณะและไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ของเทศบาลแจ้งว่า โครงการรักษาแม่น้ำเจ้าพระยาปากสักได้มีการติดตั้งเครื่องบำบัดน้ำเสีย จำนวน ๒ เครื่อง บริเวณใกล้เคียงกับโรงฆ่าสัตว์ ซึ่งต่อไปจะได้มีการใช้ประโยชน์ในการบำบัดน้ำเสียจากเครื่องดังกล่าวก่อนปล่อยลงแม่น้ำเจ้าพระยาด้วย

นอกจากนี้ จากการสอบถามชาวบ้านในบริเวณดังกล่าวได้รับแจ้งว่า ในเวลาที่น้ำลง จะเห็นได้ชัดถึงสีของน้ำเสียที่ไหลจากท่อที่ออกมาจากโรงฆ่าสัตว์และจะมีกลิ่นเหม็นมากในช่วงน้ำลดทั้งตอนเช้าและตอนเย็น

สำหรับการประเมินการรื้อถอนที่คลองสาธารณะ นั้น ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดปทุมธานี อย่างไรก็ตาม จากการสอบถามชาวบ้านในบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เห็นว่า การทำถนนดังกล่าวมีประโยชน์ต่อชุมชนในการใช้รถยนต์สัญจรไปมา

ขั้นตอนการบำบัดน้ำเสียของโรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองปทุมธานี

ภาพถ่ายการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง ณ โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองปทุมธานี

๒.๕ คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกลั่นกรองรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในคราวประชุมครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีกล่าวอ้างว่าโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานีปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองสาธารณะ นั้น จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า โรงฆ่าสัตว์ดังกล่าวไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรอบคอบ และเพื่อให้ปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไขทั้งในกรณีตามคำร้องนี้และในภาพรวม จึงเห็นควรเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมหารือ ดังนี้

๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อหารือถึงมาตรฐานการดำเนินการและการบำบัดน้ำเสียของโรงฆ่าสัตว์ที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบและแนวทางการแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าว การประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดูแลเรื่องความปลอดภัยจากผลกระทบของมลภาวะต่อชุมชน ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนขอทราบจำนวนโรงฆ่าสัตว์ที่อยู่ในความรับผิดชอบและโรงฆ่าสัตว์ที่มีมาตรฐานเป็นตัวอย่างนำร่องแก่องค์กรปกครองท้องถิ่นอื่นๆ

๒) กรมอนามัย เพื่อหารือถึงมาตรฐานด้านสาธารณสุขและการบำบัดน้ำเสียของโรงฆ่าสัตว์

๓) ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ในฐานะกำกับดูแลเทศบาลเมืองปทุมธานี เพื่อหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาตามคำร้องเรียน

๔) สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี เพื่อหารือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ เนื่องจากเรื่องดังกล่าวอาจมีประเด็นเกี่ยวกับการปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองน้ำสาธารณะหรือแม่น้ำที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแลของสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี

ประเด็นที่สอง กรณีกล่าวอ้างว่าเทศบาลเมืองปทุมธานีสร้างถนนรुक้าคลองสาธารณะ เห็นว่า พนักงานอัยการจังหวัดปทุมธานีได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องเทศบาลเมืองปทุมธานีกับพวก ต่อศาลจังหวัดปทุมธานี ตามคดีหมายเลขดำที่ อ.๒๕๕๘/๒๕๕๖ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงไม่อาจที่จะใช้อำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการการแก้ไขในเรื่องดังกล่าวได้ ตามนัยมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเห็นควรยุติเรื่องในประเด็นนี้

๒.๖ คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกลั่นกรองรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในคราวประชุมครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมชี้แจงด้วยวาจา ณ ห้องประชุม ๖๐๕ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ การประชุมชี้แจงในครั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วยผู้แทนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้แทนกรมอนามัย ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี ผู้แทนเทศบาลเมืองปทุมธานี และผู้แทนสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ซึ่งจากการรับฟังข้อเท็จจริง สรุปได้ดังนี้

๑) ผู้แทนเทศบาลเมืองปทุมธานี

นายศักดิ์สิทธิ์ เปี่ยมเมธาส์ สัตวแพทย์ ๒ ได้ให้ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า สืบเนื่องจากการลงพื้นที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อตรวจสอบเรื่องร้องเรียนที่โรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ และได้มีการพบจุดบกพร่อง คือ พบชิ้นเนื้อที่ปลายทางของท่อน้ำบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา นั้น จากการตรวจสอบของเทศบาลฯ พบว่า ท่อน้ำทิ้งที่ต่อออกมาจากโรงฆ่าสัตว์เพื่อส่งไปยังบ่อบำบัดน้ำเสียรวมของเทศบาลเมืองปทุมธานีที่อยู่ห่างออกไปประมาณ ๕ กิโลเมตร เกิดจากปัญหาท่อแตกหรือรั่วหรือปัญหาน้ำล้น จึงทำให้มีชิ้นเนื้อหลุดออกไป ซึ่งปัจจุบันเทศบาลฯ ได้ซ่อมแซมจุดบกพร่องและได้อุดรูรั่วดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และได้ย้ายรางน้ำเพื่อให้น้ำทิ้งไหลลงท่อที่จะส่งไปบ่อบำบัดน้ำเสียรวมโดยตรง นอกจากนี้ เทศบาลฯ มีแผนที่จะสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียซึ่งเป็นการปรับปรุงและซ่อมแซมบ่อบำบัดน้ำเสียเดิมของโรงฆ่าสัตว์ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ นี้

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาในระหว่างที่ยังไม่มีบ่อบำบัดน้ำเสีย นั้น จะใช้วิธีนำรถดูดสิ่งปฏิกูลมาช่วยดูดน้ำทิ้งและสิ่งปฏิกูลขนถ่ายไปที่บ่อบำบัดน้ำเสียรวมของเทศบาลฯ วันละ ๓ เที่ยว โดยรถ ๑ คัน สามารถจุสิ่งปฏิกูลได้ ๖,๐๐๐ ลิตร และจะใช้น้ำหมักชีวภาพเพื่อแก้ไขปัญหานี้ในเบื้องต้นก่อน และจะดำเนินการลอกท่อน้ำ ๒ สัปดาห์ต่อครั้ง หรือเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อแก้ปัญหาน้ำคั่งท่วที่อาจส่งกลิ่นเหม็นรบกวน และสำหรับการตักสิ่งปฏิกูลในบ่อพัก นั้น จะมีคนงานที่ทำหน้าที่นี้อยู่ ๔ คน คอยสลับหมุนเวียนกันไป โดยจะตักเศษชิ้นเนื้อหรือสิ่งปฏิกูลใส่ถังพลาสติกความจุ ๒๐๐ ลิตร และจะมีผู้ประกอบการมาขอรับไปเพื่อเป็นอาหารปลาหรือใช้ในการเกษตรต่อไป

นอกจากนี้ นายศักดิ์สิทธิ์ฯ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า โรงฆ่าสัตว์แห่งนี้มีการฆ่าสุกร วันละ ๓๐๐ ถึง ๔๐๐ ตัว ปัจจุบันได้มีการสร้างโรงฆ่าสัตว์แห่งใหม่เสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งอยู่ในพื้นที่โรงฆ่าสัตว์เดิมแต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากจะต้องฝึกเจ้าหน้าที่ให้มีความชำนาญในการใช้เครื่องมือก่อน

นายพงศ์พันธุ์ เพ็ชรอินทร์ นิติกร ๗ ว ได้ให้ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า กรณีที่ได้มีการร้องเรียนสองประเด็น คือ เรื่องน้ำเสียจากโรงฆ่าสัตว์ และการก่อสร้างถนนรुकัล้าที่ดินและรुकัล้าลำน้ำคลองสาธารณะ นั้น ในประเด็นของน้ำเสียจากโรงฆ่าสัตว์ ได้ก่อสร้างมากกว่า ๓๐ ปี แล้ว โดยที่ผ่านมาได้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบและดูแลอยู่ตลอด เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือหน่วยงานที่ดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อม ในส่วนที่กล่าวอ้างว่าเทศบาลฯ ได้ก่อสร้างถนนรुकัล้าลำน้ำคลองสาธารณะ ถนนเส้นนี้ได้เริ่มก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๓๙ และแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๔๑ ในการแก้ไขปัญหานี้เทศบาลฯ ได้เชิญเจ้าหน้าที่หลายฝ่าย เช่น กรมเจ้าท่า สำนักงานอัยการจังหวัดปทุมธานี และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปทุมธานี มาตรวจสอบแล้ว ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ได้ตรวจสอบแล้วว่าการก่อสร้างไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและไม่กระทบต่อผังเมืองจังหวัดปทุมธานี และเทศบาลฯ ได้ยื่นขออนุญาตผ่านกรมเจ้าท่าไปแล้ว ซึ่งในประเด็นนี้ ในตอนแรกกรมเจ้าท่าได้แจ้งความร้องทุกข์ไว้ที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี ต่อมาพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องเทศบาลฯ ต่อศาลจังหวัดปทุมธานี ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอฟังคำสั่งศาลจังหวัดปทุมธานี

/ นอกจากนี้ ...

นอกจากนี้ เทศบาลฯ ยังได้ไปยื่นเรื่องขอตรวจสภาพที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี ซึ่งได้ออกรังวัดแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานีจะได้เสนอไปยังกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาว่าจะอนุญาตหรือไม่ อย่างไร ซึ่งหากพิจารณาอนุญาตแล้ว เทศบาลฯ ก็จะได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามขั้นตอนต่อไป นอกจากนี้ การก่อสร้างถนนดังกล่าวที่ผ่านมายังไม่มีประชาชนคัดค้าน สำหรับกรณีที่มีผู้ฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าเทศบาลฯ สร้างถนนรุกล้ำที่ดินของเอกชน นั้น ศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้เทศบาลฯ ชดใช้ค่าเสียหาย จำนวน ๗ ล้านบาท แต่ศาลอุทธรณ์ได้ยกฟ้อง เนื่องจากที่ดินที่กล่าวอ้างว่าเทศบาลฯ รุกล้ำ เป็นที่ดินสาธารณะ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

สำหรับประเด็นเรื่องน้ำเสียจากโรงฆ่าสัตว์ นายพงศ์พันธุ์ฯ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เทศบาลฯ มีบ่อบำบัดน้ำเสียรวม ซึ่งอยู่ห่างจากโรงฆ่าสัตว์ประมาณ ๔ กิโลเมตร ด้วยระยะทางที่ไกลอาจทำให้น้ำทิ้งบางส่วนไปไม่ถึงบ่อบำบัดน้ำเสียรวม แต่เทศบาลฯ ก็ได้มีแผนที่จะสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียใหม่ซึ่งอยู่ในบริเวณโรงฆ่าสัตว์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ งบประมาณ ๑๑ ล้านบาท กรณีที่มีการกล่าวอ้างว่าโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลฯ ปลอยน้ำเสีย นั้น ขอชี้แจงว่า เดิมโรงฆ่าสัตว์ดังกล่าวมีบ่อบำบัดน้ำเสียอยู่ด้านหลัง แต่บ่อเดิมชำรุด ประกอบกับมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ จึงยังไม่สามารถซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ประกอบกับคลองใหญ่มีลักษณะเป็นคลองตัน เวลานั้นน้ำขึ้นน้ำลง จึงอาจทำให้น้ำกลืนเหม็น รวมทั้งอยู่ใกล้กับโรงงานกระดาษด้วย อย่างไรก็ตาม ในประเด็นนี้เทศบาลฯ ไม่ได้มีเจตนาในการปลอยน้ำเสีย แต่อาจมีข้อบกพร่องทำให้น้ำทิ้งหลุดออกไป ปัจจุบันเทศบาลฯ ได้เข้าร่วมโครงการรักษน้ำพระยาป่าสัก ซึ่งเป็นโครงการของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนนทบุรี โดยมีการติดตั้งเครื่องบำบัดน้ำเสียเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งสามารถบำบัดน้ำเสียได้ถึง ๗๐,๐๐๐ ลิตรต่อวัน บริเวณคลองใหญ่ จำนวน ๒ เครื่อง ปัจจุบันอยู่ระหว่างการส่งมอบ

นายพงศ์พันธุ์ฯ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกว่า เทศบาลฯ ได้แจ้งให้บริษัทเอกชนเพื่อดูแลบ่อบำบัดน้ำเสียรวมมาโดยตลอด แต่ปัจจุบันติดขัดเรื่องเกี่ยวกับระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างซึ่งต้องได้รับการเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ประกอบกับยังมีปัญหาเรื่องร้องเรียน จึงถูกระงับไว้ก่อน

นายธานินทร์ อ่านเปรื่อง นายช่างไฟฟ้า ๗ ว ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมสรุปได้ว่า บริเวณดังกล่าวมีโรงงานกระดาษ มีสภาพเป็นโรงงานปิด ซึ่งมีบ่อบำบัดน้ำเสีย แต่จะมีการปลอยน้ำเสียลงคลองหรือไม่ นั้นไม่ทราบข้อเท็จจริง

๒) นาวาโท รัชตะ ผกาฟุ้ง ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนนทบุรี ได้ให้ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ตนได้เข้ารับตำแหน่งเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๖ ในเรื่องนี้มีปัญหาภายใน คือ การร้องเรียนมีจุดประสงค์เป็นการกลั่นแกล้งของเจ้าหน้าที่บางคนเพื่อต้องการให้ตนถูกย้าย ซึ่งคลองแห่งนี้ได้มีการถมเพื่อทำถนนมาตั้งแต่ ๑๐ ปีก่อน คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตีความไว้ว่า คลองสาธารณะที่อยู่ในความดูแลของกรมเจ้าท่า หากเปลี่ยนแปลงสภาพไปหรือมีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ก็ดี ให้อยู่ในความดูแลของอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งในกรณีนี้ผู้ร้องเรียนมีความประสงค์ให้ตนไปแจ้งความดำเนินคดีกับหน่วยราชการ ซึ่งเรื่องนี้เกิดขึ้นมา ๑๐ กว่าปี แต่ทำไมจึงเจาะจงร้องเรียนในขณะที่ตนดำรงตำแหน่ง อย่างไรก็ตาม ในประเด็นการรุกล้ำลำน้ำสาธารณะ นั้น เป็นเรื่องที่อยู่ใน

/ ชั้นศาล ...

ชั้นศาลจึงไม่อาจก้าวล่วงได้ ซึ่งหากศาลมีคำสั่งเป็นประการใด ก็ยังมีพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช ๒๔๕๖ มาตรา ๑๑๘ ทวิ ซึ่งให้อำนาจกรมเจ้าท่าในการออกคำสั่งเรือถอนถนนได้ หรือหากพิจารณาแล้วเห็นว่าลำน้ำสาธารณะดังกล่าวเปลี่ยนแปลงสภาพไปแล้วและไม่มีการใช้ประโยชน์ อาจจะต้องเรือถอนก็ได้ หากกรณีดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะและได้รับความเห็นชอบจากจังหวัด โดยผู้ว่าราชการจังหวัด เทศบาลฯ ก็สามารถดำเนินการตามขั้นตอนได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากกรมเจ้าท่าอีก

สำหรับประเด็นเรื่องการปล่อยน้ำเสีย นั้น น้ำเสียที่จะปล่อยลงสู่ลำคลอง ทางกรมเจ้าท่าจะใช้เกณฑ์มาตรฐานของกรมโรงงานอุตสาหกรรมหรือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แล้วแต่กรณี ของต้นกำเนิดแหล่งน้ำ ซึ่งในกรณีนี้ผลการตรวจสอบของกรมโรงงานอุตสาหกรรมระบุว่าน้ำทิ้งของโรงฆ่าสัตว์ แห่งนี้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน กรมเจ้าท่าจึงไม่สามารถดำเนินการทางกฎหมายได้

นอกจากนี้ นาวาโท รัชตะฯ ยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า จากการได้ลงพื้นที่ตรวจสอบไม่พบว่า มีการปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองหรือแม่น้ำสาธารณะ แต่มีท่อน้ำของโรงฆ่าสัตว์ที่ส่งไปบ่อบำบัดน้ำเสียรวม ซึ่งอาจมีน้ำเสียค้างท่อหรือมีความบกพร่องชำรุดของระบบ ทำให้ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนจริง ซึ่งปัญหานี้ ต้องได้รับการแก้ไข

๓) ผู้แทนสำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองปทุมธานี

นายสุพจน์ สร้อยสังวาล ปศุสัตว์อำเภอเมืองปทุมธานี ได้ให้ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ตนได้เข้ารับราชการที่จังหวัดปทุมธานีเมื่อปี ๒๕๓๘ เดิมพื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ลุ่ม บริเวณโรงฆ่าสัตว์ เป็นโรงงานลูกชิ้น มีการฆ่าสัตว์ แต่ยังไม่มีการบำบัดน้ำเสีย ต่อมา ได้มีการสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๑ เป็นลักษณะการใช้เครื่องปั่นขนาดใหญ่อยู่อด้านหลังโรงฆ่าโค กระบือ ซึ่งอยู่ในบริเวณเดียวกันกับ โรงฆ่าสุกร โดยมีคลองกั้นระหว่างโรงฆ่าสุกร และโรงฆ่าโค กระบือ

ต่อมา ได้มีการประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงได้มีคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่พิจารณาการออกใบอนุญาตหรือต่อใบอนุญาต ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยประกอบด้วยผู้แทนกรมควบคุม มลพิษ กรมอนามัย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมโรงงานอุตสาหกรรม องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น ซึ่งแต่ละหน่วยงานก็จะออกไปตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ของตนและนำผลการตรวจสอบมา พิจารณาร่วมกัน โดยกรมปศุสัตว์มีหน้าที่ออกใบอนุญาตให้ตามความเห็นของคณะกรรมการนี้ ซึ่งได้ตรวจสอบ ตามหลักเกณฑ์ทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง และสำหรับโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี การบำบัดน้ำเสียใช้วิธี ส่งไปบำบัดที่บ่อบำบัดน้ำเสียรวม คณะกรรมการจึงเห็นชอบให้ต่อใบอนุญาต ซึ่งเดิมโรงฆ่าสัตว์แห่งนี้มี ใบอนุญาตที่ออกโดยกระทรวงมหาดไทยอยู่ก่อนแล้ว ต่อมา กรมปศุสัตว์ได้มอบอำนาจการพิจารณาออก ใบอนุญาตหรือ เพิกถอนใบอนุญาตให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณา ซึ่งการออกใบอนุญาต นั้น เป็นการ ออกให้ครั้งเดียว แต่ให้อำนาจในการเพิกถอนได้ตลอดเวลาหากพบว่าดำเนินการผิดหลักเกณฑ์

นายดำเกิง รัชสุวรรณ นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมสรุปได้ว่า ตนได้ไปตรวจสอบโรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองปทุมธานีแล้วได้พบเห็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานแก้ไขซ่อมแซมท่อน้ำ แล้ว และจากการตรวจสอบท่อน้ำบริเวณข้างกำแพงโรงฆ่าสัตว์ก็ไม่พบว่ามีน้ำรั่วลงไปในลำคลองแล้ว

นอกจากนี้ ยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า บริเวณโรงฆ่าสัตว์มีชาวบ้านอยู่อาศัยไม่หนาแน่นมากนัก เป็นชุมชนเก่า ซึ่งจะเคยชินกับกลิ่นของโรงฆ่าสัตว์ แต่อย่างไรก็ตาม เห็นว่าเทศบาลควรต้องปรับปรุงเรื่องบ่อบำบัดน้ำเสียต่อไป

๔) นายทัยธัช หิรัญเรือง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ผู้แทนกรมอนามัย ได้ให้ความเห็นสรุปได้ว่า ในเรื่องนี้กรมอนามัยอาจไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรง แต่มีข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ อยู่ ๒ ประเด็น คือ มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นประเด็นเหตุเดือดร้อนรำคาญ ซึ่งจากการรับฟังข้อเท็จจริงอาจมีประเด็นที่เกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนรำคาญที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยตรงที่ต้องเข้าไปควบคุมดูแล ประเด็นที่สอง คือ โรงฆ่าสัตว์เข้าข่ายเป็นกิจการที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งผู้ประกอบการต้องยื่นขออนุญาตและต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงและข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนดไว้ สำหรับเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการนั้น กรมอนามัย โดยคณะกรรมการสาธารณสุข ได้ออกคำแนะนำ ฉบับที่ ๒/๒๕๔๙ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการควบคุมกิจการประเภทโรงฆ่าสัตว์โดยเฉพาะ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ โรงฆ่าสัตว์ปีก และโรงฆ่าสัตว์จำพวกสุกร โค แพะ ซึ่งในหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้กำหนดรายละเอียดต่างๆ ไว้อย่างครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง สภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ฆ่าสัตว์ ที่พักสัตว์ กรรมวิธีในการฆ่าและชำแหละเนื้อสัตว์ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน การควบคุมจัดการน้ำเสีย ขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล รวมไปถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัย และการป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญด้วย

๕) นายภูวนันท์ ธนัญเกียรติ ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการบริการท้องถิ่น ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ให้ความเห็นสรุปได้ว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดบริการสาธารณะให้มีคุณภาพและมาตรฐาน แต่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้อำนาจในการควบคุมและกำกับดูแลเป็นของกรมปศุสัตว์ ซึ่งในเรื่องของโรงฆ่าสัตว์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน และมีกฎหมายหลายฉบับ ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น ซึ่งแต่ละหน่วยงานก็ได้จัดทำมาตรฐานต่างๆ ขึ้น และในประเด็นเรื่องร้องเรียนการปล่อยน้ำเสียนี้ ก็มีมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งกรมปศุสัตว์น่าจะทราบดีเนื่องจากเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลเรื่องนี้ และเมื่อเกิดปัญหาขึ้นสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรืออำเภอก็สามารถเข้าไปตรวจสอบเพื่อแก้ไขปัญหาได้ หรือหากเห็นว่ามีความจำเป็นต้องร้องเรียนการปล่อยน้ำเสีย ก็ให้กรมควบคุมมลพิษเข้ามาตรวจสอบดูแล้วเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ ในส่วนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นก็ได้มีการจัดทำคู่มือมาตรฐานของโรงฆ่าสัตว์ไว้เช่นกัน แต่เป็นเพียงแนวทางการดำเนินการเท่านั้น

ปัจจุบันโรงฆ่าสัตว์ที่ได้ยื่นขออนุญาตประกอบการทั่วประเทศมีทั้งหมดประมาณ ๑,๗๐๐ แห่ง เป็นโรงฆ่าสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประมาณ ๔๐๐ กว่าแห่ง ซึ่งมีทั้งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง และที่เอกชนดำเนินการด้วย และมีโรงฆ่าสัตว์ที่มีการดำเนินการและการจัดการที่ดี เช่น โรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองขอนแก่น พัทลุง สระบุรี สระแก้ว เป็นต้น

/ นอกจากนี้ ...

นอกจากนี้ นายภูวนันท์ ยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า อำนาจในการออกใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมปศุสัตว์ หากมีปัญหาในเรื่องประกอบกิจการควรเสนอให้ผู้ว่าราชการพิจารณาสั่งการแก้ไขปัญหา ซึ่งตามปกติแล้ว การฆ่าสัตว์จำนวน ๔๐๐ ตัวต่อวัน นั้น ถือว่าเป็นโรงฆ่าสัตว์ขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ ซึ่งตามหลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์ การดำเนินการจะต้องมีการวางแผนกำจัดน้ำเสีย ต้องมีระบบแบบแผนที่มีวิศวกรรับรอง ดังนั้น จึงต้องมีการบำบัดน้ำเสียให้ได้มาตรฐานตั้งแต่ต้นทางเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อไป

๓. รัฐธรรมนูญ พันธกรณีระหว่างประเทศ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

มาตรา ๔ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับการคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่แล้ว ย่อมได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้

๓.๒ พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๒) ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการกระทำดังกล่าว เพื่อดำเนินการ ในกรณีที่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการตามที่เสนอให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป

๓.๓ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ

(๑) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือเถ้า หรือสถานที่อื่นใด ซึ่งอยู่ในทำเลไม่เหมาะสม สกปรก มีการสะสมหรือหมักหมมสิ่งของมีการเททิ้งสิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษ หรือเป็นหรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๒) การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๓) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษหรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือ ละอองสารเป็นพิษอย่างพอเพียงจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

/ (๔) การกระทำ ...

(๔) การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๕) เหตุอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓.๔ พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดที่ตั้ง เนื้อที่ แผนผัง และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้าง และสุขลักษณะของโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์

(๒) กำหนดวัน เวลาเปิดและปิดโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้ประกอบการปฏิบัติ เกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย การจัดให้มีที่รวบรวมหรือกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้ง การระบายอากาศ การจัดให้มีการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ

๓.๕ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๖ สถานที่ตั้งโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์ต้องอยู่ในทำเลที่เหมาะสม มีการคมนาคมที่สะดวก มีระบบสาธารณูปโภคที่เพียงพอ และมีบริเวณเพียงพอที่จะประกอบกิจการโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย เหตุรำคาญ หรือความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น และห้ามตั้งอยู่ภายในบริเวณ ดังต่อไปนี้

(๑) บริเวณที่ห้ามตั้งโรงงานหรือห้ามตั้งโรงฆ่าสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

(๒) บริเวณศาสนสถาน สถานพยาบาล หอพัก สถานที่ราชการ แหล่งชุมชน หรือสถานศึกษา รวมทั้งภายในระยะหนึ่งร้อยเมตรจากเขตสถานที่ดังกล่าว เว้นแต่กรณีที่เป็นโรงฆ่าสัตว์ หรือโรงพักสัตว์ของสถานศึกษาให้ตั้งภายในสถานศึกษาหรือภายในระยะหนึ่งร้อยเมตรจากเขตสถานศึกษานั้นได้

(๓) บริเวณที่น้ำท่วมถึง

(๔) บริเวณที่มีความเสี่ยงจากการปนเปื้อนของวัตถุมีพิษจากเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรม

ข้อ ๙ บริเวณภายในอาคารโรงฆ่าสัตว์ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) โรงฆ่าสัตว์มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงาน มีการแบ่งบริเวณภายในโรงฆ่าสัตว์และส่วนประกอบต่างๆ ตามชนิดของสัตว์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ห้องผลิตมีการแบ่งพื้นที่ออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่สะอาดและส่วนที่ไม่สะอาด และพื้นที่ทั้งสองส่วนสามารถทำความสะอาดได้ง่าย

(๓) จัดให้มีที่รวบรวมมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่ไม่ก่อให้เกิดกลิ่นรบกวน

(๔) ระบบระบายน้ำ

(ก) มีระบบระบายน้ำทิ้งที่มีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันน้ำทิ้งจากส่วนที่ไม่สะอาดไม่ให้ไหลไปสู่ส่วนที่สะอาดได้ และปลายท่อด้านนอกอาคารต้องออกแบบให้สามารถป้องกันไม่ให้สัตว์อื่นเข้าไปในอาคารโรงฆ่าสัตว์ และไม่ก่อให้เกิดสิ่งรบกวน

(ข) มีการแยกการระบายน้ำจากห้องผลิตหรือห้องสุชา และน้ำฝน ออกจากกัน

(๕) ระบบระบายอากาศต้องสามารถกำจัดกลิ่น คาร์บอนไดออกไซด์ ไอน้ำร้อน และความชื้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๖) ระบบแสงสว่างที่ใช้ในโรงฆ่าสัตว์อาจใช้แสงสว่างจากธรรมชาติหรือแสงสว่างจากไฟฟ้าที่มีความเข้มของแสงไม่น้อยกว่าสองร้อยยี่สิบลักซ์ โดยไม่ทำให้การมองเห็นสีของเนื้อสัตว์เปลี่ยนแปลงไป

(๗) น้ำที่ใช้ในโรงฆ่าสัตว์ต้องสะอาด มีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำบริโภคตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขและมีปริมาณเพียงพอต่อการใช้งาน ตลอดจนมีแรงดันที่เหมาะสมในการฉีดล้างทำความสะอาด ในกรณีที่โรงฆ่าสัตว์จำเป็นต้องใช้น้ำแข็ง น้ำแข็งที่ใช้ต้องสะอาด มีคุณภาพตามมาตรฐานน้ำแข็ง ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข

(๘) อ่างล้างมือ

(ก) จัดให้มีอ่างล้างมือติดตั้งไว้ทุกห้องผลิตและห้องสุชา

(ข) อ่างล้างมือต้องทำจากวัสดุที่แข็งแรงทนทานและไม่เป็นสนิม มีขนาดลึกพอเหมาะที่จะป้องกันการกระเซ็นของน้ำขณะล้างมือ และเป็นชนิดที่ไม่ใช้มือหรือส่วนของแขนเปิดปิด และท่อน้ำทิ้งจากอ่างล้างมือต้องต่อลงสู่ท่อระบายน้ำทิ้งโดยตรง

(ค) บริเวณอ่างล้างมือจัดให้มีผลิตภัณฑ์ล้างมือที่เป็นสบู่เหลวตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง

๓.๖ คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ ๒/๒๕๔๙ เรื่อง การควบคุมกิจการการฆ่าสัตว์ ยกเว้นในสถานที่จำหน่ายอาหาร การเร่ขาย การขายในตลาดและการฆ่าเพื่อบริโภคในครัวเรือน

ส่วนที่ ๒ หลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะในการควบคุมการประกอบกิจการฆ่าและชำแหละสัตว์

๖. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย มูลฝอย สิ่งปฏิกูล

/ ๖.๑ พื้นอาคาร ...

๖.๑ พื้นอาคารในส่วนที่เกี่ยวกับการผลิตและการล้าง ต้องมีความลาดเอียงที่เหมาะสม รางระบายน้ำทำด้วยวัสดุถาวร เรียบ เป็นรูปตัวยู โดยภายในอาคารควรเป็นรางเปิด ส่วนภายนอกอาคาร เป็นท่อหรือรางที่มีฝาปิดและสามารถระบายน้ำได้ดี ไม่มีน้ำขังไม่มีน้ำไหลล้นและรางระบายน้ำฝนและ รางระบายน้ำเสียต้องแยกออกจากกัน

๖.๒ มีที่ดักมูลฝอยที่มีลักษณะเป็นตะแกรงสำหรับดักหรือบ่อดักหรือลักษณะอื่นใดที่สามารถดักมูลฝอยได้ และเก็บมูลฝอยออกไปกำจัดทุกวัน

๖.๓ มีบ่อดักไขมันและดูแลมิให้เกิดการหมักหมมของไขมันในบ่อดัก หรือใช้การกำจัด ไขมันโดยวิธีอื่นใดที่มีผลเช่นเดียวกับบ่อดักไขมัน

๖.๔ มีการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญและเป็นอันตราย ต่อสุขภาพของชุมชน ทั้งนี้สถานที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียต้องตั้งอยู่ห่างจากอาคารผลิตพอสมควร เพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นและการปนเปื้อนต่างๆ ที่อาจปนเปื้อนผลิตภัณฑ์ได้

๖.๕ คัดแยกมูลฝอย และมีภาชนะรองรับมูลฝอยแยกตามประเภทมูลฝอย และมีภาชนะรองรับมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาลอย่างเพียงพอ และล้างทำความสะอาดภาชนะรองรับมูลฝอย และบริเวณที่วางภาชนะอยู่เสมอ

๖.๖ รวบรวมมูลฝอยจากภาชนะรองรับมูลฝอยไปยังที่พิกมูลฝอยรวม หรือนำไปกำจัด ทุกวันตามหลักสุขาภิบาล และดูแลมิให้เกิดการทิ้งมูลฝอยเกลื่อนกลาดภายในสถานประกอบการและ บริเวณโดยรอบ

...

๓.๗ มาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กล่าวถึงระบบบำบัดน้ำเสียของโรงฆ่าสัตว์ ไว้ใน หนังสือ “มาตรฐานโรงฆ่าสัตว์” ซึ่งจัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการร่างมาตรฐานการบริหาร/การบริการ สาธารณะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๑๙/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๔ ดังนี้

๑) สถานที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียในโรงฆ่าสัตว์ควรจะต้องอยู่ห่างจากอาคารผลิต เพื่อป้องกันกลิ่นเหม็นและสิ่งปนเปื้อนต่างๆ ที่ปนเปื้อนซากสัตว์หรือเนื้อสัตว์

๒) ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อการปรับปรุงคุณภาพของน้ำทิ้งให้มีมาตรฐานน้ำทิ้ง ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ที่มา : เว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (http://www.dlago.th/work/e_book/eb1/std210550/13/13.html)

๔. ความเห็นคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกลั่นกรองรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกลั่นกรองรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีกล่าวอ้างว่าเทศบาลเมืองปทุมธานีสร้างถนนรुक้าคลองสาธารณะนั้น จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรับฟังการชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าในประเด็นนี้ได้มีการนำคดีขึ้นสู่ศาล ๒ กรณี ดังนี้

๑) กรณีเทศบาลเมืองปทุมธานีสร้างถนนรुक้าคลองสาธารณะ โดยไม่ได้รับการอนุญาตจากกรมเจ้าท่า นั้น พนักงานอัยการจังหวัดปทุมธานีได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องเทศบาลเมืองปทุมธานีกับพวกต่อศาลจังหวัดปทุมธานี ตามคดีหมายเลขดำที่ อ.๒๙๕๘/๒๕๕๖ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดปทุมธานี

๒) กรณีกล่าวอ้างว่าเทศบาลเมืองปทุมธานีสร้างถนนรुक้าที่ดินของเอกชน ซึ่งเจ้าของที่ดินได้ยื่นฟ้องเทศบาลเมืองปทุมธานีต่อศาลจังหวัดปทุมธานี โดยศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้เทศบาลเมืองปทุมธานีชดเชยค่าเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมา ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษายกฟ้องเนื่องจากที่ดินพิพาทเป็นที่ดินสาธารณะ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

ดังนั้น ข้อพิพาทในประเด็นนี้จึงเป็นประเด็นเดียวกันกับเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงไม่อาจที่จะใช้อำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการการแก้ไขในเรื่องดังกล่าวได้ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๒ ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และมีใช่เป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเด็ดขาดแล้ว ให้คณะกรรมการมีอำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการการแก้ไขตามพระราชบัญญัตินี้” คณะอนุกรรมการฯ จึงเห็นควรยุติเรื่องในประเด็นนี้

ประเด็นที่สอง กรณีกล่าวอ้างว่าโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานีปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองสาธารณะประโยชน์ นั้น จากการตรวจสอบรับฟังข้อเท็จจริงได้ว่า ขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการน้ำทิ้งของโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี ใช้วิธีปล่อยให้น้ำทิ้งทั้งหมดไหลไปรวมกันที่บ่อพักน้ำเสีย ซึ่งอยู่ในบริเวณภายในโรงฆ่าสัตว์ จากนั้น จะมีคนงานคอยตักเศษของเสียที่ปนมากับน้ำใส่ถังไว้ และน้ำเสียจะถูกปล่อยไปที่บ่อพักที่ ๒ โดยจะมีตะแกรงหรือตาข่ายตาถี่กรองกากของเสียอีกชั้นหนึ่ง และเมื่อกรองแล้วน้ำเสียจะถูกรวบรวมไปที่บ่อพักสุดท้ายเพื่อเตรียมส่งไปยังบ่อบำบัดน้ำเสียรวมของเทศบาลเมืองปทุมธานี ซึ่งอยู่ห่างออกไปประมาณ ๔ กิโลเมตร แม้ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ปรากฏว่า น้ำทิ้งของโรงฆ่าสัตว์จะอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็ตาม แต่โรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานีก็ไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียที่อยู่ภายในบริเวณโรงฆ่าสัตว์ ประกอบกับเกิดข้อบกพร่องของท่อน้ำทิ้งจึงทำให้มีเศษชิ้นเนื้อหรือสิ่งปฏิกูลไหลหลุดลงสู่

แหล่งน้ำสาธารณะ อย่างไรก็ตาม ในประเด็นข้อบกพร่องนี้ เทศบาลเมืองปทุมธานีได้ชี้แจงด้วยวาจาแล้วว่า ได้ทำการซ่อมแซมจุดบกพร่องดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งได้จัดทำแผนการแก้ไขปัญหานี้ในระหว่างที่รอการสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียในงบประมาณ ๒๕๕๘ กล่าวคือ ได้จัดให้มีรถดูดสิ่งปฏิกูลเพื่อขนถ่ายไปที่บ่อบำบัดน้ำเสียรวม วันละ ๓ เที่ยว รวมทั้งจะดำเนินการลอกท่อน้ำทิ้งเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำคั่งทอ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุของกลิ่นเหม็นที่สร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ชุมชน ดังนั้น เมื่อเทศบาลเมืองปทุมธานีได้แจ้งว่าได้แก้ไขปัญหาคัดลอกท่อและมีการจัดการน้ำทิ้งในระหว่างที่ยังไม่มีบ่อบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งมีการจัดสรรงบประมาณในปี ๒๕๕๘ เพื่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียในโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานีแล้ว ในขั้นนี้ จึงเห็นควรขอความร่วมมือไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองปทุมธานี เพื่อควบคุมดูแลการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและมาตรฐานที่หน่วยงานต่างๆ ได้วางหลักไว้ และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติติดตามผลการดำเนินการ

อย่างไรก็ตาม ปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญจากโรงฆ่าสัตว์ทั่วไป นั้น ถือว่าเป็นประเด็นปัญหาสาธารณะที่ควรได้รับการควบคุมดูแลในภาพรวม ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงฆ่าสัตว์ทั้งที่หน่วยงานภาครัฐดำเนินการ และที่เอกชนดำเนินการเอง ให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการและกฎหมายกำหนด โดยเฉพาะในประเด็นที่อาจสร้างเหตุเดือดร้อนรำคาญให้แก่ชุมชนหรืออาจสร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมปศุสัตว์ กรมควบคุมมลพิษ กรมเจ้าท่า กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอนามัย และจังหวัดต่างๆ เพื่อพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม หากพิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใด กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ข้อบัญญัติ หรือเทศบัญญัติใด มีความล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อันเป็นการสมควรที่จะต้องปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาดำเนินการไปโดยไม่ชักช้า

๒. จัดทำมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ พร้อมทั้งมีตัวอย่างโรงฆ่าสัตว์นาร่องที่มีระบบการบริหารจัดการที่สมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยเฉพาะพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ พร้อมทั้งกฎกระทรวง และข้อแนะนำที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการ การควบคุมดูแล และการบังคับใช้กฎหมาย เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะเป็นพิษทางด้านกลิ่น น้ำเสีย สุขภาวะ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของประชาชนและชุมชน

๓. การดำเนินการในเรื่องมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ สมควรที่จะได้มีการรับฟังความเห็นของประชาชนและชุมชนที่อาจได้รับผลกระทบต่อการบริหารจัดการโรงฆ่าสัตว์แต่ละแห่ง โดยภาครัฐเองต้องเข้าไปจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตลอดจนประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปดูแลแก้ไขปัญหานี้

๔. ทั้งนี้ สำหรับโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี ให้พิจารณาเร่งรัดการดำเนินการแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนรำคาญ และผลกระทบทางด้านกลิ่น ด้านสุขภาวะ ของประชาชนและชุมชน ตลอดจนแก้ไขปัญหาน้ำเสียที่เกิดขึ้น การดำเนินการก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียตามมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์โดยเร็ว โดยพิจารณาให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง และให้ความสำคัญกับการดำเนินการในเรื่องนี้เพื่อเป็นตัวอย่างนำร่องตามมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ และในระหว่างนี้หรือ ในระหว่างดำเนินการก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสีย เทศบาลเมืองปทุมธานีสมควรแก้ไขปัญหามลพิษที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและชุมชน โดยพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกลั่นกรองรายงาน ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน และสำหรับโรงฆ่าสัตว์โรงใหม่ของเทศบาลเมืองปทุมธานีที่กำลังก่อสร้าง ขึ้นใหม่ภายในบริเวณโรงฆ่าสัตว์เดิมที่ยังไม่ได้เปิดดำเนินการ สมควรที่จะได้พิจารณาในการประกอบการแก้ไขปัญห ให้อยู่ดี เพื่อมิให้เกิดผลกระทบเพิ่มขึ้นไปอีกโดยปราศจากการดูแลและไม่เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่ กำหนด โดยขอทราบผลการดำเนินการในส่วนของเทศบาลเมืองปทุมธานีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้

๕. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาคำร้องและความเห็นของคณะกรรมการ พิจารณาเรื่องร้องเรียนและกลั่นกรองรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน แล้วมีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีกล่าวอ้างว่าเทศบาลเมืองปทุมธานีสร้างถนนรुक้าคลองสาธารณะ นั้น จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรับฟังการชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ในประเด็นนี้ได้มีการนำคดีขึ้นสู่ศาล ๒ กรณี ดังนี้

๑) กรณีเทศบาลเมืองปทุมธานีสร้างถนนรुक้าคลองสาธารณะ โดยไม่ได้รับการอนุญาต จากกรมเจ้าท่า นั้น พนักงานอัยการจังหวัดปทุมธานีได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องเทศบาลเมืองปทุมธานีกับพวก ต่อศาลจังหวัดปทุมธานี ตามคดีหมายเลขดำที่ อ.๒๙๕๘/๒๕๕๖ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของ ศาลจังหวัดปทุมธานี

๒) กรณีกล่าวอ้างว่าเทศบาลเมืองปทุมธานีสร้างถนนรुक้าที่ดินของเอกชน ซึ่งเจ้าของ ที่ดินได้ยื่นฟ้องเทศบาลเมืองปทุมธานีต่อศาลจังหวัดปทุมธานี โดยศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้เทศบาลเมือง ปทุมธานีชดเชยค่าเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมา ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษายกฟ้อง เนื่องจากที่ดินพิพาทเป็นที่ดินสาธารณะ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

ดังนั้น ข้อพิพาทในประเด็นนี้จึงเป็นประเด็นเดียวกันกับเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ใน ศาล คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงไม่อาจที่จะใช้อำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการการแก้ไข ในเรื่องดังกล่าวได้ ตามนัยมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ คณะกรรมการฯ จึงเห็นควรยุติเรื่องในประเด็นนี้

ประเด็นที่สอง กรณีกล่าวอ้างว่าโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานีปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองสาธารณะประโยชน์ นั้น จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่า โรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี ไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียที่อยู่ภายในบริเวณโรงฆ่าสัตว์ ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์และข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับเกิดข้อบกพร่องของท่อน้ำทิ้งจึงทำให้มีเศษชิ้นเนื้อหรือสิ่งปฏิกูลไหลหลุดลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ อย่างไรก็ตาม ในประเด็นข้อบกพร่องนี้ เทศบาลเมืองปทุมธานีได้ชี้แจงด้วยวาจาแล้วว่า ได้ทำการซ่อมแซมจุดบกพร่องดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งได้จัดทำแผนการแก้ไขปัญหาระหว่างที่รอการสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียในงบประมาณ ๒๕๕๘ กล่าวคือ ได้จัดให้มีรถดูดสิ่งปฏิกูลเพื่อขนถ่ายไปที่บ่อบำบัดน้ำเสียรวม วันละ ๓ เที่ยว รวมทั้งจะดำเนินการลอกท่อน้ำทิ้งเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำคั่งท่อ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุของกลิ่นเหม็นที่สร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ชุมชน ดังนั้น เมื่อเทศบาลเมืองปทุมธานีได้แจ้งว่าได้แก้ไขปัญหาดจุดบกพร่องและมีแผนการจัดการน้ำทิ้งในระหว่างที่ยังไม่มีบ่อบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งมีการจัดสรรงบประมาณในปี ๒๕๕๘ เพื่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียในโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานีแล้ว ในขั้นนี้ จึงเห็นควรขอความร่วมมือไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองปทุมธานี เพื่อควบคุมดูแลการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและมาตรฐานที่หน่วยงานต่างๆ ได้วางหลักไว้ และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติติดตามผลการดำเนินการ

อย่างไรก็ตาม ปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญจากโรงฆ่าสัตว์ทั่วไป นั้น ถือว่าเป็นประเด็นปัญหาสาธารณะที่ควรได้รับการควบคุมดูแลในภาพรวม ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงฆ่าสัตว์ทั้งที่หน่วยงานภาครัฐดำเนินการ และที่เอกชนดำเนินการเอง ให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการและกฎหมายกำหนด โดยเฉพาะในประเด็นที่อาจสร้างเหตุเดือดร้อนรำคาญให้แก่ชุมชนหรืออาจสร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมปศุสัตว์ กรมควบคุมมลพิษ กรมเจ้าท่า กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอนามัย และจังหวัดต่างๆ เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาแล้วเห็นควรกำหนดข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมปศุสัตว์ กรมควบคุมมลพิษ กรมเจ้าท่า กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอนามัย และจังหวัดต่างๆ เพื่อพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม หากพิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใด กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ข้อบัญญัติ หรือเทศบัญญัติใด มีความล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อันเป็นการสมควรที่จะต้องปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาดำเนินการไปโดยไม่ชักช้า

๒. จัดทำมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ พร้อมทั้งมีตัวอย่างโรงฆ่าสัตว์นำร่องที่มีระบบการบริหารจัดการที่สมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยเฉพาะ

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ พร้อมทั้งกฎกระทรวง และข้อแนะนำที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการ การควบคุมดูแล และการบังคับใช้กฎหมาย เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะเป็นพิษทางด้านกลิ่น น้ำเสีย สุขภาวะ และกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของประชาชนและชุมชน

๓. การดำเนินการในเรื่องมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ สมควรที่จะได้มีการรับฟังความเห็นของประชาชนและชุมชนที่อาจได้รับผลกระทบต่อการบริหารจัดการโรงฆ่าสัตว์แต่ละแห่ง โดยภาครัฐเองต้องเข้าไปจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตลอดจนประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปดูแลแก้ไขปัญหา

๔. ทั้งนี้ สำหรับโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี ให้พิจารณาเร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนรำคาญ และผลกระทบทางด้านกลิ่น ด้านสุขภาวะ ของประชาชนและชุมชน ตลอดจนแก้ไขปัญหา น้ำเสียที่เกิดขึ้น การดำเนินการก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียตามมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์โดยเร็ว โดยพิจารณาให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง และให้ความสำคัญกับการดำเนินการในเรื่องนี้เพื่อเป็นตัวอย่างนำร่องตามมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ และในระหว่างนี้หรือในระหว่างดำเนินการก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสีย เทศบาลเมืองปทุมธานีสมควรแก้ไขปัญหามลพิษที่ก่ออยู่ให้สำเร็จลุล่วงตามที่ได้หารือเรื่องนี้ไว้ในที่ประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกลั่นกรองรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน และสำหรับโรงฆ่าสัตว์โรงใหม่ของเทศบาลเมืองปทุมธานีที่ก่อสร้างขึ้นใหม่ภายในบริเวณโรงฆ่าสัตว์เดิมที่ยังไม่ได้เปิดดำเนินการ สมควรที่จะได้พิจารณาในกรอบการแก้ไขปัญหาให้ยุติ เพื่อมิให้เกิดผลกระทบเพิ่มขึ้นไปอีกโดยปราศจากการดูแลและไม่เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานที่กำหนด โดยขอทราบผลการดำเนินการในส่วนของเทศบาลเมืองปทุมธานีต่อแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกันภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้

๗. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๘ จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมอบหมายสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติติดตามผลการดำเนินการ

๗๗๗ ๗๗๗๗

(ศาสตราจารย์อมรา พงศาพิชญ์)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

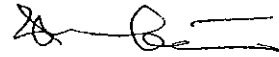
กสผ.๗

รายงานผลการพิจารณาที่ ๖ /๒๕๕๘

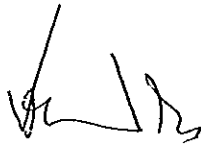
วันที่ ๑๓ เดือนมกราคม พ.ศ.๒๕๕๘

(นายแท้งริง ศิริพานิช)
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นายนิรันดร์ พิทักษ์วัชระ)
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นายปริญญ์ ศิริสารการ)
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

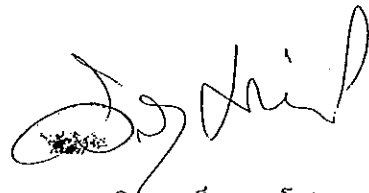

(นายไพบุลย์ วราหะไพฑูรย์)
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

พล.ต.อ.

(วันชัย ศรีนวลนัต)
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นางวิสา เบ็ญจะมโน)
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ